

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 46/2026-54

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a sudcov Jany Baricovej a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou JUDr. Emíliou Korčekovou, Malacká cesta 5680/2B, Pezinok, proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 8 C 124/2008 zo 6. júna 2017, uzneseniam Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 16Co/159/2022 z 31. januára 2023 a 28. júla 2023 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/117/2024 z 30. septembra 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 29. decembra 2025 sa sťažovateľ domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“), ako aj čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 ústavy napadnutým rozsudkom okresného súdu, napadnutými uzneseniami krajského súdu a napadnutým uznesením najvyššieho súdu označenými v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ sa zároveň domáha vyslovenia porušenia práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ako aj čl. 46 ods. 3 a 4 ústavy a čl. 36 ods. 3 listiny napadnutými uzneseniami krajského súdu a najvyššieho súdu. Sťažovateľ navrhuje zrušenie napadnutých rozhodnutí okresného súdu, krajského súdu a najvyššieho súdu a vrátenie vecí na ďalšie konanie, ako aj priznanie náhrady trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľ bol stranou v spore o náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci v procesnom postavení žalobcu, ktorý sa proti žalovanej domáhal zaplata sumy 13 363,67 eur a 448 132,77 eur s príslušenstvom.
3. Okresný súd rozhodol podľa § 278 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) napadnutým rozsudkom pre zmeškanie tak, že žalobu zamietol a žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov konania.
4. Sťažovateľ podal 11. februára 2020 návrh na zrušenie napadnutého rozsudku spoločne s návrhom na odpustenie zmeškania lehoty a zároveň aj odvolanie. Okresný súd návrh na odpustenie zmeškania lehoty na podanie návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie a návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie zamietol uznesením zo 6. septembra 2022.
5. Napadnutým uznesením z 31. januára 2023 (právoplatným 12. apríla 2023) krajský súd odvolanie proti uzneseniu okresného súdu zo 6. septembra 2022 vo výroku, ktorým bol návrh na odpustenie zmeškania lehoty zamietnutý, odmietol a vo výroku, ktorým bol návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie zamietnutý, potvrdil ako vecne správny.
6. Napadnutým uznesením krajského súdu z 28. júla 2023 bolo odvolanie proti napadnutému kontumačnému rozsudku okresného súdu odmietnuté ako oneskorene podané. Krajský súd akcentoval, že z dôvodu nesprávneho poučenia súdom prvej inštancie o neprípustnosti odvolania mohol sťažovateľ v zmysle § 362 ods. 3 druhej vety CSP podať odvolanie do troch mesiacov od doručenia tzv. kontumačného rozsudku. Keďže napadnutý rozsudok okresného súdu bol sťažovateľovi doručený 15. augusta 2017, posledným dňom lehoty na podanie odvolania bol 15. november 2017, no sťažovateľ odvolanie podal až 11. februára 2020, teda oneskorene.
7. Napadnutým uznesením najvyššieho súdu bolo dovolanie proti napadnutým uzneseniam krajského súdu odmietnuté.

II.

Argumentácia sťažovateľa

8. Sťažovateľ namieta, že na vydanie napadnutého rozsudku okresného súdu pre zmeškanie neboli splnené podmienky. Okrem toho považuje tzv. kontumačný rozsudok za prekvapivý, keďže okresný súd sťažovateľa nevyrozumel v súvislosti s jeho žiadosťou o odročenie pojednávania. Sťažovateľ argumentuje, že tzv. kontumačný rozsudok nemohol nadobudnúť právoplatnosť, keďže nebol doručený riadne splnomocnenej advokátke. Sťažovateľ pritom nebol ani *in concreto* poučený o možnosti rozhodnutia rozsudkom pre zmeškanie.
9. Napadnuté uznesenie krajského súdu z 31. januára 2023 je arbitrárne, keďže je v rozpore s ustálenou praxou ústavného súdu, podľa ktorej je rozsudok pre zmeškanie inštitútom, ktorý by nemal byť zneužívaný s cieľom čo najrýchlejšieho ukončenia sporu (III. ÚS 121/2021).
10. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu považuje sťažovateľ za nepresvedčivo, nekonzistentne a formalisticky odôvodnené.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka arbitrárnosti odôvodnenia napadnutých rozhodnutí vydaných vo veci rozsudku pre zmeškanie, resp. návrhu na jeho zrušenie a odpustenie zmeškania lehoty na podanie návrhu a odvolania podaného proti rozsudku pre zmeškanie.

III.1. K namietanému porušeniu práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 47 charty:

12. Sťažovateľ namieta porušenie ustanovenia charty bez toho, aby v ústavnej sťažnosti bližšie odôvodnil aplikovateľnosť tohto medzinárodnoprávneho dokumentu ochrany základných práv a slobôd v kontexte základnej premisy, podľa ktorej sa aplikovateľnosť charty na prejednávany prípad riadi aplikovateľnosťou ustanovení úniového práva (I. ÚS 144/2024). Okrem už uvedeného sťažovateľ vôbec nepredkladá ani argumenty k porušeniu práva na účinný prostriedok nápravy v súlade s úniovým právom.

13. Medzi náležitosti ústavnej sťažnosti patrí aj zrozumiteľné a preskúmateľné uvedenie konkrétnych právnych dôvodov, pre ktoré malo podľa sťažovateľa dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd [§ 123 ods. 1 písm. d) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)]. Nepostačuje preto všeobecné vymedzenie požiadaviek sťažovateľa (II. ÚS 153/2017, I. ÚS 683/2022).

14. Ústavný súd v prípade sťažovateľa nepristúpil k výzve na odstránenie zistených nedostatkov ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde, pretože zistený rozsah deficitov zákonom predpísaných náležitostí, aký vyplýva z jeho ústavnej sťažnosti, nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom (napr. I. ÚS 368/2010, I. ÚS 162/2010, IV. ÚS 134/2010, I. ÚS 280/2020). Sťažovateľ je pritom nepochybne v konaní o ústavnej sťažnosti kvalifikovaným právnym zástupcom zastúpený.

15. V konklúzii uvedeného a v spojení s § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd uzatvára, že ústavná sťažnosť sťažovateľa v časti namietaného porušenia čl. 47 charty neobsahuje náležitosti ustanovené zákonom, čo je dôvodom na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde.

III.2. K namietanému porušeniu čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 ústavy, čl. 46 ods. 3 a 4 ústavy a čl. 36 ods. 3 listiny:

16. Článok 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy majú charakter všeobecného ústavného princípu, ktorý sú povinné rešpektovať všetky orgány verejnej moci pri výklade a uplatňovaní ústavy. Uvedené ustanovenia sú vždy implicitnou súčasťou rozhodovania ústavného súdu, t. j. aj jeho rozhodovania o porušovaní základných práv a slobôd garantovaných ústavou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (IV. ÚS 437/2022), preto nebol dôvod sa osobitne namietaným porušením ustanovení ústavy zaoberať (I. ÚS 702/2025).

17. Obdobne nebol dôvod osobitne sa zaoberať čl. 46 ods. 3 a 4 ústavy (čl. 36 ods. 3 listiny), keďže rozhodovanie o náhrade škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom v zmysle čl. 46 ods. 3 ústavy (obdobne čl. 36 ods. 3 listiny) patrí v zmysle doterajšej judikatúry ústavného súdu v zásade do právomoci všeobecných súdov (m. m. II. ÚS 71/04, IV. ÚS 1/2012). Túto právomoc všeobecných súdov v súlade s čl. 46 ods. 4 ústavy konkretizuje, resp. vymedzuje špecifický zákon o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci účinný od 1. júla 2004. Ani v tomto prípade nebol dôvod sa osobitne namietaným porušením ústavy, resp. listiny zaoberať.

18. Predmetnú časť ústavnej sťažnosti preto ústavný súd odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti, keďže nezistil príčinnú súvislosť medzi namietaným porušením ustanovení ústavy a listiny a napadnutými rozhodnutiami okresného súdu, krajského súdu a najvyššieho súdu.

III.3. K namietanému porušeniu práv na súdnu ochranu a na spravodlivé súdne konanie napadnutým rozsudkom okresného súdu a napadnutými uzneseniami krajského súdu:

19. Z princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy (IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu jej neprípustnosti (k tomu pozri § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

20. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh je zrejmé, že sťažovateľ mal právo podať proti tzv. kontumačnému rozsudku okresného súdu z dôvodov nesplnenia podmienok na jeho vydanie odvolanie [§ 356 písm. b) CSP], ako aj návrh na jeho zrušenie z dôvodu existencie ospravedliteľného dôvodu zmeškania pojednávania (žalobcom), na ktorom bol kontumačný rozsudok vyhlásený (§ 281 ods. 1 CSP), čo sťažovateľ aj využil (bod 4 tohto uznesenia).

21. Proti napadnutým uzneseniam krajského súdu sťažovateľ mohol podať dovolanie z dôvodu existencie väd zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP, čo aj využil, pričom najvyšší súd o dovolaní rozhodol napadnutým uznesením (bod 7 tohto uznesenia).

22. Vzhľadom na už uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť v časti označených práv na súdnu ochranu a na spravodlivé súdne konanie napadnutým rozsudkom okresného súdu a napadnutými uzneseniami krajského súdu odmietol z dôvodu neprípustnosti podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde.

III.4. K namietanému porušeniu práv na súdnu ochranu a na spravodlivé súdne konanie a práva na účinný opravný prostriedok napadnutým uznesením najvyššieho súdu:

23. Sťažovateľ napáda odôvodnenie rozhodnutia najvyššieho súdu vydaného vo veci dovolania podaného z dôvodu vady zmätočnosti napadnutých uznesení krajského súdu podľa § 420 písm. f) CSP.

24. V prípade dovolania podaného z dôvodu zmätočnosti je otázka posúdenia prípustnosti a dôvodnosti dovolania vnímaná ústavným súdom primárne ako otázka interpretácie (obyčajného) zákona a v tomto smere sa najvyššiemu súdu ponecháva značná autonómia s tým, že vyriešenie tejto otázky samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení práva sťažovateľa (napr. II. ÚS 324/2010, II. ÚS 410/2016), samozrejme, za predpokladu, že ide o riešenie ústavne udržateľné (IV. ÚS 198/2020, IV. ÚS 231/2021, I. ÚS 634/2025).

25. V súlade s judikatúrou najvyššieho súdu sú hlavnými znakmi procesnej vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP zásah súdu do práva na spravodlivý proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia (IV. ÚS 30/2021).

26. Pri dovolacom prieskumu napadnutého uznesenia krajského súdu z 31. januára 2023 najvyšší súd akcentoval zákonnú právnu úpravu [§ 355 ods. 2, § 357 a § 386 písm. c) CSP], v súlade s ktorou konštatoval právnu konformnosť záveru krajského súdu o neprípustnosti riadneho opravného prostriedku proti rozhodnutiu o zamietnutí návrhu na odpustenie zmeškania lehoty na podanie návrhu na zrušenie tzv. kontumačného rozsudku, čo zároveň vylúčilo možnosť preskúmania vecných dôvodov, na ktoré v dovolaní poukazoval sťažovateľ.

27. Vo vzťahu k dovolaním napadnutému rozhodnutiu odvolacieho súdu o potvrdení zamietnutia návrhu na zrušenie tzv. kontumačného rozsudku okresného súdu z dôvodu oneskorenosti dovolací súd zdôraznil, že argumentácia odvolacieho súdu a súdu prvej inštancie je koherentná a predmetné rozhodnutia nimi vydané konzistentné. V podstatnom poukázal na skutočnosti vyplývajúce z predmetných rozhodnutí, podľa ktorých sťažovateľ uplatnil návrh na zrušenie kontumačného rozsudku 11. februára 2020 (po uplynutí zákonom stanovenej lehoty), pričom kontumačný rozsudok bol doručený sťažovateľovi fikciou doručenia 15. augusta 2017 [§ 106 ods. 1 písm. a) a § 111 ods. 3 CSP].

28. Osobitne k námietke sťažovateľa ako dovolateľa o tom, že kontumačný rozsudok mal byť doručovaný jeho právnej zástupkyňi, a k námietke o tom, že sa v čase doručovania (od 3. augusta 2017 do 29. augusta 2017) nezdržoval na adrese doručovania, ale v cudzine, najvyšší súd konštatoval ich nespôsobilosť zvrátiť záver vo veci konajúcich súdov o oneskorenosti podania návrhu na zrušenie kontumačného rozsudku.

29. V konkrétnostiach najvyšší súd poukázal na relevantnú časť rozhodnutia odvolacieho súdu, v ktorom bola zvýraznená skutočnosť, že advokátka JUDr. Emília Korčeková nezastupovala sťažovateľa v konaní (menovaná advokátka zastupovala v splnomocnení vymedzenom rozsahu pôvodného žalobcu VENUS PROJEKT Slovakia s. r. o.), pričom uvedenú skutočnosť potvrdil aj samotný sťažovateľ, a to na pojednávaní okresného súdu 21. marca 2017, keď na výslovnú otázku sudkyne uviedol, že v tomto konaní ho menovaná advokátka nezastupuje. Sťažovateľ síce na pojednávaní po vyhlásení uznesenia o odročení pojednávania uviedol, že rozhodnutie o jeho návrhu na zrušenie uznesenia č. 1. 330 môže súd doručovať menovanej advokátke, no uvedené nemožno vyhodnotiť ako prejav udelenia plnej moci na zastupovanie v konaní či zvolenia si zástupcu na doručovanie písomností, keďže zákon výslovne vyžaduje, aby splnomocnenie na doručovanie písomností aj na zastupovanie v civilnom sporovom konaní bolo udelené výhradne písomne (nie ústne do zápisnice). Doručovanie kontumačného rozsudku sťažovateľovi ako fyzickej

osobe na adresu evidovanú v registri obyvateľov Slovenskej republiky, a to prostredníctvom poštového podniku, malo preto svoj legitímny dôvod.

30. K námietke sťažovateľa atakujúcej jeho neprítomnosť na adrese doručovania najvyšší súd odkázal na tie časti dovolaní napadnutého odvolacieho rozhodnutia, z ktorých na podklade údajov z poštového podniku pri doručovaní kontumačného rozsudku vyplynulo, že 21. júla 2017 bol vykonaný neúspešný pokus o doručenie s výzvou na opakované doručenie 24. júla 2017, ktoré bolo opätovne neúspešné. Poštová zásielka bola uložená do 11. augusta 2017, čo viedlo k neuznaniu obrany sťažovateľa o tom, že od 3. augusta 2017 do 29. augusta 2017 sa nachádzal v zahraničí, keďže sťažovateľ mohol zásielku prevziať pred odchodom do zahraničia, pričom ani neuviedol žiadne dôvody, ktoré by mu bránili v prevzatí zásielky 21. júla 2017 a 24. júla 2017 či v období od 3. augusta 2017 do doby odchodu do zahraničia. Sťažovateľ okrem toho neuviedol v návrhu na odpustenie zmeškania lehoty ani dôvod pobytu v zahraničí a ani to, že by malo ísť o pôvodne krátkodobý pobyt, ktorý sa nepredvídane predĺžil. Za danej situácie preto bolo na mieste zabezpečiť si preberanie písomností.

31. Prihliadajúc na už uvedené, je záver dovolacieho súdu o tom, že v hodnotení skutkových zistení zo strany krajského súdu k účinnosti doručovania kontumačného rozsudku sťažovateľovi a existencii ospravedlniteľného dôvodu zmeškania doručovania kontumačného rozsudku na adrese podľa § 106 CSP neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť spôsobilá viesť k záveru o znemožnení sťažovateľovi, aby uplatňoval svoje procesné práva, ústavne konformný.

32. Ústavný súd s prihliadnutím na už uvedené nemá ústavne relevantný dôvod a ani oprávnenie na to, aby v kontexte argumentácie sťažovateľa atakujúcej účinnosť doručovania kontumačného rozsudku, resp. existenciu ospravedlniteľného dôvodu zmeškania doručovania kontumačného rozsudku prehodnocoval skutkové a právne závery najvyššieho súdu a tieto následne podroboval ústavnoprávnej korekcii. Sťažovateľom uvádzané tvrdenia týkajúce sa predmetnej argumentácie nijako nesignalizujú také pochybenia najvyššieho súdu, ktoré by mali ústavnoprávny rozmer, teda ktoré by vytvárali priestor pre možnosť vyslovenia porušenia označených práv sťažovateľa po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie.

33. Ústavne udržateľné je aj odôvodnenie napadnutého uznesenia, ktorým sa dovolací súd vysporiadaval s dovolaním smerujúcim proti napadnutému uzneseniu krajského súdu z 28. júla 2023, ktorým bolo odvolanie proti kontumačnému rozsudku okresného súdu odmietnuté ako oneskorené. Dovolací súd ústavne konformne zdôraznil, že pre rozhodnutie o dovolaní v tejto časti bolo kľúčové zistenie o doručovaní kontumačného rozsudku právnou fikciou 15. augusta 2017 a skutočnosť, že sťažovateľ podal odvolanie až 11. februára 2020, t. j. po uplynutí zákonnej lehoty. Tieto kľúčové závery dovolacieho súdu už boli preskúmané ústavným súdom (body 29 a 30 tohto uznesenia), pričom ich ústavná konformnosť vedie k záveru o ústavnej udržateľnosti oneskorenosti odvolania podaného proti kontumačnému rozsudku.

34. Vzhľadom na ústavnú konformnosť záveru dovolacieho súdu k oneskorenosti podaného odvolania bolo bez právneho dôvodu, aby sa dovolací súd zaoberal vecnou argumentáciou, ktorú sťažovateľ uvádza aj v ústavnej sťažnosti a ktorá atakuje nesplnenie podmienok na vydanie kontumačného rozsudku (nevyrozmene v súvislosti s jeho žiadosťou o odročenie pojednávania a absencia poučenia o možnosti rozhodnúť kontumačne).

35. Berúc do úvahy už uvedené predbežné závery k jednotlivým námietkam sťažovateľa, ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd svoje rozhodnutie vo veci odmietnutia dovolania sťažovateľa podľa § 447 písm. c) CSP zdôvodnil v dostatočnej, výstižnej a presvedčivej podobe. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní preto dospel k záveru, že medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a obsahom práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (obdobne čl. 36 ods. 1 listiny) a práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 dohovoru, ktorých vyslovenia porušenia sa sťažovateľ domáha, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí časti ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto relevantnú časť ústavnej sťažnosti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

36. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku stratilo opodstatnenie rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa uvedených v ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. januára 2026

Miroslav Duriš
predseda senátu